

Chléb náš vezdejší dej nám dnes

Převod materiálu
Sv. Jana Greplová
Pořadí v lekci
16

Téma

Máme prosit o to, co potřebujeme k životu. A být si jisti, že Otec ví, co potřebujeme a dá nám právě to. Neprosíme však jenom pro sebe, ale také pro druhé, o Boží dary se máme dělit.

Cíle

- Děti si uvědomí: Dostávám spoustu věcí. Mám o ně poprosit a za ně poděkovat. A rozdělit se.
 - Děti uslyší: Bůh nám dává, co potřebujeme k životu. Smím s důvěrou prosit a dělit se s ostatními.
 - Děti se přesvědčí: Boha mohou prosit i o „přízemní“ věci a důvěřovat mu, že nám dá, co skutečně potřebujeme. Ale nemám si to sobecky nechávat pro sebe.
-

Pro učitele

Poznámky k prosbám

Chléb náš vezdejší. To je snad jediná prosba, která, myslím, v našich modlitbách nechybí ani jeden den. Vědomí závislosti na Bohu, který nám dává, co potřebujeme, nám není cizí. A vědomí vděčnosti za darovaný dnešní chléb bývá v evangelických rodinách hluboce zakořeněné. Nebo snad už ne? Myslím, že dokonce modlitba před jídlem často bývá jediným společným projevem naší víry, našeho křesťanství. A je to velmi cenný křesťanský zvyk! Není tedy nošením dříví do lesa se touto prosbou zabývat? A přece se mnoha lidem zdá nepatřivé, aby něco tak všedního, nízkého a přízemního stálo uprostřed modlitby Páně. Mnozí vykládají, dokonce už i ti první, kterým říkáme církevní otcové, proto pojem chléb v této prosbě zduchovňovali — domnívali se, že Ježíš poukazuje na neviditelný chléb, tedy Boží slovo, nebo na svátostný chléb při Večeři Páně.

Co mají skutečně na mysli bibliotépisatelé pod pojmem chléb? V Bibli se mluví o chlebu hned v několika významech. A pátrání po tom správném je hotová detektivka.

1. Chléb je základní pokrm z obilného zrna, který se peče, láme a jí, aby se ukojil hlad. Chléb, nad nímž se vzdávají díky a kolem něhož se vytváří společenství. (Viz Ježíšovo stolování s hříšníky, nemožnost Josefova stolování s bratry před smířením.)
2. Chleba je i pokrm v obecném smyslu, nezbytná obživa člověka. Chleba, o kterém apoštol Pavel píše abychom pokojně pracujeme, svůj chléb jedli (2 Tes. 3, 12 Kral.) a tedy nežili na úkor někoho jiného. Podle reformátorů je chléb symbolem všeho, co je nutné k zachování života. Luther mezi ně řadí jídlo, pití, oblek, obuv, dům, dvůr a pole (práce), zbožnou a dobrou manželku, dobré zdraví a cest, zbožné služebnictvo (podřízení), zbožné a věrné panstvo (a nadřízení), dobrou vládu atd.
3. Ale Bible zná i chléb jako symbol nebeské hostiny: „Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím.“ (L 14, 15) A v Janově evangeliu je ztotožněn s chlebem Ježíš sám: „Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z toho chleba, živ bude na věky. A chléb, který já dám, je mé tělo, dané za život světa.“ (J 6, 51) pak se jedná o zachování těla i duše. To vedlo Kralické k tomu, že Lutherův výčet věcí nutných k zachování života rozšířili o „čisté Boží slovo, věrné kazatele, svátosti zřízené

Kristem“.

Pomoci by nám mohlo další slovo p?eložené jako **vezdejší**, ale nepom?že. Toto slovo totiž nenajdeme nikde jinde v Bibli. Dokonce ani nikde v ?ecké literatu?e. Ale jak ho tedy p?eložit? S odkazem na jistý aramejský text se ?asto p?ekládá zít?ejší. „Náš zít?ejší chléb dej nám dnes.“ A myslí se zít?ek v p?eneseném smyslu — poslední den. Pak se jedná o nebeský chléb, pokrm hostiny v Božím království, kterou p?edjímá Ve?e?e Pán? . To je ono zduchov?ování chleba u církevních otc?. A úpln? mimo to není. Pozd?ji se objevil v Egypt? papyrus — není to prý také úpln? jednozna?né — kde je naše slovo použito ve smyslu denní dávky, která má být zú?tována, tedy množství. Pak to znamená, že prosíme o denní p?íd?l chleba, o denní p?íd?l v?cí pot?ebných k zachování života. Biblický sv?dek ví o nebezpe?í p?ebytku i nedostatku: „nedávej mi chudobu ani bohatství! Opat?uj m? chlebem podle mé pot?eby, tak abych p?esyacen neselhal a ne?ekl: „Kdo je Hospodin?“ ani abych z chudoby nekradl a nezneuctil jméno svého Boha.“ (P? 30,8–9) Prosíme tedy o nutné v?ci pro dnešek, nikoli o p?epych nebo o zajišt?ní celé budoucnosti. „Chléb, který pot?ebujeme, dej nám dnes“, dalo by se p?eložit. B?h nám nedá p?íliš mnoho. Dává práv? tolik, kolik pot?ebujeme, stejn? jako izraelskému lidu na poušti. Toto pojetí potvrzuje i poslední slovo prosby — **dnes**. „Chléb, který pot?ebujeme, dej nám dnes.“ Je to chléb pro dnešek. Nutné v?ci pro dnešek. Ne zajišt?ní celé budoucnosti. S d?v?rou smíme složit starosti do Božích rukou.

Otec ví, co pot?ebujeme. M?žeme si být jisti, když ho prosíme chléb náš vezdejší dej, že nám dá. B?h nás nenechá bez pomoci, jako nenechal bez pomoci izraelský lid na poušti. Ano, máme sv?j chléb dobývat ze zem?. Je to plod naší práce. Ale zároveň je to Boží dar. B?h nám dal ruce a mozek. Dal nám zemi, kterou máme obd?lávat a st?ežit. Máme povinnost pracovat, ale nemusíme mít strach z budoucnosti. B?h nám dá.

Ale práv? nám! „Chléb náš vezdejší dej **nám** dnes.“ Ten chléb je náš, B?h jej dává nám. Neprosíme jenom pro sebe — prosíme, aby B?h dal chléb všem svým d?tem po celé zemi. To nás zavazuje k solidarit? s pot?ebami a utrpením všech lidí, je to volání k spravedlnosti. Ten chléb si máme d?lit. Jako izraelský lid na poušti. Rozd?lovali si navzájem to, co kdo nasbíral. První k?es?ané pochopili, že jejich víra se má projevit práv? v zaopat?ení chudých, nap?. vdov. Velmi brzy byla ustanovena služba diakon?. Jeden z prvních ú?ad? byl strážný ú?ad chleba. Jedna z nejpp?vodn?jších struktur církve m?la d?lit a rozdávat denní chléb! B?h na ty, kdo ve sv?t? hladoví nezapomn?l. Dává jim jako pomoc nás. „Pane, dej t?m, kdo mají hlad, chléb; a nám, kdo chléb máme, dej hlad po spravedlnosti.“ (Latinskoamerická modlitba) Nás posílá sytit hladové. O darovaný chléb se máme d?lit.

Poznámky k p?íb?hu

M?žeme si být jisti, že Otec ví, co pot?ebujeme, a když ho prosíme, že nám dá práv? to. Nedá nám p?íliš mnoho, ale ani nás nenechá bez pomoci. O to, co pot?ebujeme k životu, však neprosíme jenom pro sebe, ale také pro druhé. Nás dává B?h jako pomoc t?m, kdo mají hlad. P?íb?h o seslání many izraelskému lidu na poušti ukazuje práv? tyto skute?nosti: **B?h je nenechal bez pomoci, dává práv? tolik, kolik pot?ebují a rozd?lují si navzájem to, co nasbírali.**

Ve vypráv?ní zd?raz?uji tyto t?i v?ci. Nezabývám se proto ani zem?pisnými ani p?írodopisnými detaily, i když to p?íb?h umo?ňuje, nabízí. P?i vypráv?ní používám smyšlenou izraelskou rodinu se dv?ma d?tmi (7 a 9 let), nápad v?etn? obrázk? jsem p?evzala z The SALT programme 8 to 10+ January–March.

Úskalí prosby

Tato prosba **nemá našim modlitbám dominovat**, ani v nich **nemá chyb?t**. Pokud jsme na zemi, nemáme se styd?t prosit Otce o dary k t?lesnému životu. Ten, který nás stvo?il, nás chce i zachovat a ochránit. Vyjad?ujeme tím závislost na Bohu. B?h si p?eje, abychom ho obt?žovali i takovými „mali?kostmi“. Ale má p?íjít na ?adu až po prosbách za zjevení svatosti Božího jména, p?íchod Jeho království a prosazení Jeho v?le.

Otec ví, co potřebujeme. Můžeme si být jisti, když ho prosíme, že nám dá právě to, co potřebujeme k životu. A my **nemusíme spekulovat, co všechno k tomu patří a co už ne**. Co je potřebné a co už je „nadstandard“. Máme si však uvědomit, že jde o víc než jen o peřivo.

Nesmíme však zapomínat, že **neprosíme o chléb** jenom pro sebe, ale **také pro druhé**. Nás dává Bůh jako pomoc těm, kdo mají skutečný hlad. Nás posílá sytit hladové. O darovaný chléb se máme dělit. I tato prosba je zároveň **peřivnou modlitbou**.

Odkazy

Literatura

- Lochman, J. M.: Otče náš. Praha: Kalich, 1993. s. 74–92.
- Stott, John: Rok s Biblí. Praha: Biblion o. s., 2011.
- Bonhoeffer, Dietrich: Následování. Praha: Kalich, 1962. s. 107.
- Vetter, Jaroslav: Petr a Jana. Praha: SR ČCE, 1981.
- Učíme se spolu. 2. ročník, sešit 4. Praha: Biblická jednota, 1994.
- Učíme se spolu. 4. ročník, sešit 1. Praha: Biblická jednota, 1996.
- The SALT programme 8 to 10+. January–March 1996. Scripture Union, 1995. s. 3. (Pracovní sešit.)
- The SALT programme 11 to 13+. January–March 1996. Scripture Union, 1995.

Internet, pracovní listy:

- <http://goo.gl/EXg91v> — zpracování Ex 15,22–16,34 (v něm?in?);
 - <http://goo.gl/Q4mCgH> — „Chléb náš...“ na webu katecheze;
 - [přib?hy žen z etiopského programu Diakonie ČCE](#)
-

Pro děti

Pro předškolní děti

Před začátkem nachystejte „svažinku“ — chleba nebo několik jablek atp. (žádné bonbóny, sladkosti — něco potřebného, zdravého).

Co jste dělali v noci? Spali. Kde? Máte svoji postel — to je báječné!

Jak jste hezky oblečení! Nikdo z vás nepřišel nahý! To a ještě víc dostáváme každý den. Od koho? zazpívejte písničku Vše dobré co máme.

Nakreslíme, co všechno dostáváme k životu na papír kolem textu prosby.

Můžeme d?tem „napov?d?t“ — v?ci potřebné k životu dát do krabice se zakrytým otvorem a nechat děti hmatem je poznávat.

Já tu pro vás také něco mám. Svažinku. Ale co musíte udělat, abyste ji dostali? Že by ?íct kouzelné slovíčko? (*Kdo poprosí, dostane.*) Maminka také ví, co potřebujete, a chce vám to dát, a přece říká, že popotřebujete, a chce vám to dát, a přece říká, že poprosíte. Pán Bůh ví, co potřebujeme. Chce nám to dát, ale my máme poprosit. Pán Ježíš nás učí prosit: „Chléb náš vezdejší dej nám dnes.“ (Mt 6,11–Kral.) Naučíme se to. Máte to také napsané na svém výkresu. Doma vám to tatínek nebo maminka může znovu přeíst.

Dostalo se na všechny? Rozdělili jste se? (*Pokud ano, pochválit, pokud ne, povzbudit je k tomu.*) Co nám Pán Bůh dává, je pro nás pro všechny.

Mám ještě jednu otázku: Už jsi dnes Bohu poděkoval? Tu otázku vás naučím zpívat: („*Už jsi dnes Bohu poděkoval?*“ *ze zpěvníku „Ať jsi velký nebo malý“, písnička ?.* 241) — *líbí se mi, že k písničce existuje i obrázková verze „textu“ pro předškoláky.*)

Pán Bůh ví, co potřebujeme. Chce nám to dát, ale my máme poprosit. A rozdělit se. A poděkovat. A prosit i za druhé. Připojte modlitbu, zazpívejte Pane Bože, prosíme Tě.

Pomůcky — „svažinka“, o kterou se dá dělit — chleba nebo několik jablek atp.; listy papíru s textem prosby uprostřed; pastelky, voskovky, případně krabice s látkou překrytým otvorem z boční strany s včmi potěbnými k životu.

Pro mladší děti

Máte hlad? Dívejte, mně se to rozsypalo! („*Nenápadně*“ *rozsypte například na ubrus prostřený na zemi extrudovanou pšenici s medem — mana chutnala jako medový koláček, případně burizony, popcorn atp.*) Pomůžete mi to posbírat? (*Dejte dříve misky nebo skleničky, hrnky.*) Díky, zatím to nechte, teď vám budu vyprávět o někom, kdo měl rozhodně mnohem větší, ale mnohem větší hlad než vy. Poznáte, o kom to je?

„To je hrozné! Já mám tak strašný hlad! Mám pocit, jako bych už nejím? týden nic nejedl!“ „Buďte zticha, Joeli, všichni máme hlad. Ale jak vidíš, není tu vůbec nic k jídlu. Jó, to v Egyptě! Tam jsme měli hrnce plné masa! Ale tady, na poušti? Proč jste nás sem vůbec vodili? Abychom tu umřeli hladem?“ Tak, a možná ještě horeč reptali Izraelci. Takovými, a možná ještě horšími výtkami zahrnovali Mojžíše a Árona. Zapomněli, že v Egyptě otročili faraonovi. Zapomněli, že volali k Hospodinu, aby je vysvobodil. Zapomněli, jak mocn? Bůh př?esvědčoval faraona, aby je propustil. Zapomněli, jak je Bůh provedl mořem, a jak zpívali o Hospodinovi velikém vítězství. Izraelci reptali. Kolem sebe viděli jen a jen poušť. Zapomněli, že Bůh nám dává, co potřebujeme. A Bůh jejich reptání slyšel. Vlastně by se měli zlobit! Ale On slíbil Mojžíšovi: „Abyste viděli, že já jsem váš Bůh, dám vám maso i chleba.“ A Mojžíš s Áronem vyžadovali Izraelce: „Večer poznáte, že to ne my, ale Bůh sám vás dovedl z Egypta sem. A ráno uvidíte, jak je úžasný. Večer vám dá k jídlu maso a ráno chleba. Přestože vy jenom brblete a remcáte.“

Joel ještě požádal seděl a hladil si svoje hladové břicho, když přišel večer. „Podívejte, tatínek! A co to nese? Křepelku!“ Celé hejno křepelky se totiž sneslo na tábor. To bylo radosti! To byla skvělá večeře! Po dlouhé době maso. To si pochutnali! A co teprve ráno! Všichni böhají a sbírají cosi jemně šupinatého. „Co to je? Co to je?“ ptali se jeden přes druhého. „Je to tak dobré, chutná to jako medový koláček!“ „Mana, chléb, který vám dal Bůh,“ říká Mojžíš. Teď doopravdy Izraelci vidí — Bůh nám dává, co potřebujeme.

„Nasbírejte si, kolik potřebujete dnes k jídlu!“ přikázal jim Mojžíš. Všichni se pustili do sbírání. Lydie s Joelem se předbíhali, kdo nasbírá víc. Nasbírali spoustu many! Ale sousedi z vedlejšího stanu, ti tolik neměli. A tak se všichni spolu hezky rozdělili. Teď měli všichni tak akorát. Teď věděli, Bůh nám dává, co potřebujeme. Ale právě nám všem dohromady. A my se musíme naučit se spolu dělit. Aby jeden netrpěl hladem a druhý jídlo nevyhazoval. Jak se jim ten den krásně usínalo!

Ale ráno! „Lydie, co to máš pod postelí! Vždyť to tak strašně páchne! Copak jsme ti neříkali, že si máš vzít jenom tolik, co sníš? Copak nevíš, že Mojžíš přikázal: ‘Nic nenecháte do rána’!? Bůž to hned vyhodit!“ A tak Lydie zahanbeně vzala svoji misku s manou plnou červ. Ano, Bůh nám dává, co potřebujeme, ale právě jenom tolik, co potřebujeme, ne víc, ne do zásoby. Chce, abychom mu každý den znovu děkovali. A venku bylo tolik krásné, čerstvé many! Lydie se rychle přidala k ostatním, kteří už sbírali. A tak si už šestý den pochutnávali na maně.

Ale dnes dostali zvláštní píkaz: Nasbírejte dvakrát tolik, než obvykle! Copak to do rána nezervaví? Joel k tomu rozhodně neměl důvru. V duchu před sebou viděl Lydiinu páchnoucí misku plnou erv? to první ráno poté, co začali manu sbírat. Brrr! A tak se nazítí ráno tiše vytratil ven, aby ho nikdo neviděl. Ale a? hledal, jak hledal, nic nenašel. „Joeli, kde jsi? Snídan? je hotová!“ Snídan?? Ono to vážně nezervavílo? Ne, vždy? to píkázal B?h sám! B?h nám dává, co potřebujeme, také ?as k odpoítku. Dnes nám dává zvláštní den, nemusíme jít sbírat manu, ale můžeme mu dkovat. A tak Izraelci celý den odpoívali a chválili Boha. D?kovali mu, vždy? B?h nám dává, co potřebujeme. A my ho smíme každý den s důvrrou prosit: „Chléb náš vezdejší dej nám dnes.“ (Mt 6,11–Kral.)

tení — Ex 16, 1–3.11–31. (Doporu?uji íst biblický p?íb?h až po vyprávění, d?ti ho lépe vnímají.)

Co potřebujeme k životu? Můžete to napsat ?i nakreslit kolem biblického textu k zapamatování: „Váš Otec ví, co potřebujete.“, každý na sv?j list nebo společně vytvořit plakátek. Každý něco nakreslí a pak obrázky nalepte kolem verše — dejte pozor, aby na všech kresbách nebylo to samé. P?ípadně můžete místo kreslení obrázky vyst?íhat z ?asopis?. Probírejte s dětmi, co mají na obrázcích, mezitím několikrát znovu **zopakujte verš**.

Ale jsou i věci, které by nám mohly uškodit. Ty nám Pán B?h nedá. Smíme a máme prosit o všechno, co potřebujeme. A důvr?ovat Pánu Bohu, že nám dá to, co je pro nás dobré. Mezitím několikrát znovu zopakujte verš.

A také máme důvr?ovat, že nám zbude dost, když se budeme dílit s ostatními. Podílte se te? o to, co jste nasbírali. B?hem jídla si můžeme povídat o tom, s kým se můžeme dílit o Boží dary, nap?. o práci Diakonie v Africe.

Pom?cky — extrudovaná pšenice s medem, p?íp. burizony nebo popcorn; misky, skleníky nebo hrnky; obrázky k p?íb?hu (vytištěné nebo k promítání); listy papíru s veršem uprostřed (pro každého nebo jeden velký); pastelky, voskovky.; p?íp. ?asopisy, n?žky; materiály o práci Diakonie v Africe (obrázky, texty).

Pro starší děti

Za co prosíme, když se modlíme „Chléb náš vezdejší dej nám dnes“ (Mt 6,11–Kral.)? Co říká o chlebu Bible:

- chléb je základní pokrm z obilného zrna, který se pe?e, láme a jí, aby ?lov?k ukojil hlad, aby se posilnil (Gn 18,5–6);
- chléb je pokrm, nad nímž se vzdávají díky a kolem něhož se vytváří společenství (Ježíšovo stolování s h?išníky [L 14,1], nemožnost Josefova stolování s bratry před smířením [Gn 43,32].);
- chléb je pokrm v obecném smyslu, nezbytná obživa ?lov?ka (2 Tes. 3,12 Kral.);
- chléb je symbol nebeské hostiny (Lk 14,15);
- chléb je Ježíš sám (Jan 6,51).

P?idílte odkazy na správné řádky nebo verše jen společně projděte.

Záv?r: chleba = vše, co potřebujeme k životu, k zachování těla i duše.

Co potřebujeme k životu? (K zachování těla i duše.)

Každý ?ekne, co ho napadne, запиšte to. Sv?j seznam porovnejte se seznamem z Lutherova Malého katechismu a Bratrského katechismu, máte?li je k dispozici na fa?e.

Luther mezi věci nutné k zachování života řadí: „jídlo, pití, od?v, obuv, d?m, dv?r a pole (práce), zbožnou a dobrou manželku, dobré zdraví a ?est, zbožné služebnictvo (pod?ízení), zbožné a vr?né panstvo (nad?ízení), dobrou vládu atd.“

Krali?tí Luther?v vý?et rozší?ili o „?isté Boží slovo, v?rné kazatele, svátosti z?ízené Kristem“.

A co jsou v?ci zbytné, které n?kdy m?žeme dostat a jindy nemusíme?

A které v?ci nám nebo druhým škodí tak, že za n? ani nemáme prosit?

Co ?íká o chlebu Ex 16, 1–3. 11–31?

Kde se vzal?

Co s ním museli d?lat? (Žádní pe?ení holubi do úst, museli i pracovat.)

Kolik si ho m?li vzít?

Co m?li d?lat navzájem?

Co se stalo s tím, co si nahamtili do zásoby? (Kdo se cht?l zabezpe?it na zít?ek, z?stal nejdéle o hladu; chamtivost páchne.)

Co m?li d?lat sedmého dne? (P?estat pracovat, d?kovat — i to pat?í k tomu, co pot?ebujeme k životu. Nemáte??li to v seznamu, m?žete to dopsat. P?esto n?kte?í pracují, ale bez úspěchu — až tady se Mojžíš roz?ílí — d?v??ovat Bohu, že vd??ností a poslušností o nic nep?ijdeme.)

Hra o d?v??e (p?evzato z „The SALT programme 11 to 13+“, January–March 1996)

Ukažte ?okoládové ty?inky a kousky mýdla maximáln? t?em dobrovolník?m. Poté jim zavažte o?i, m?žete je zato?it. Slibte, že jim vážn? dáte k jídlu jen ty?inky. Musí si chytit nos, aby nic necítili, a nechat se od vás krmit. Jen málokdo vám bude d?v??ovat, že jim opravdu nedáte mýdlo! Ale a? vám v??í, nebo ne, vy bu?te d?v?ryhodní. Slíbili jste jim ty?inku a to jste dodrželi. Stejným zp?sobem jedná B?h s námi.

Je horší p?ebytek, nebo nedostatek? (P? 30,8–9)

Neplýtváme Božími dary?

Jak se m?žeme s druhými d?lit o náš chléb? Tedy ne m?j, ne tv?j, ale náš! Kdo je zahrnut do tohoto my?

Jaký byl první „ú?ad“ v církvi? (Sk 6,3)

(P?ipome?te nap?. práci Diakonie v Africe.)

Ujist?ní — B?h má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky m?li dostatek všeho, co pot?ebujete, a ješt? vám p?ebývalo pro každé dobré dílo. Vším zp?sobem budete obohacováni, abyste mohli být velkoryse št?d?í; tak povzbudíme mnohé, aby vzdávali díky Bohu. (2 Kor 9,8.11)

Pom?cky — papír, tužky, Luther?v Malý katechismus, Bratrský katechismus, materiály o práci Diakonie v Africe (obrázky, texty).

P?esah

Mají všichni, co pot?ebují? Krásný p?íklad toho, jak se ú?eln? d?lit s chudými, kte?í to pot?ebují, je [práce Diakonie](#). Vypráv?jte d?tem n?který z konkrétních životních p?íb?h?. Pomáhat má smysl! M?žete p?isp?t na jeden z projekt?. Ale nezapome?te se za n? (i jiné) také modlit!

Neplýtváme Božími dary? Obrázek z U?íme se spolu ro?.2, sešit 4, str. 10. Pexeso z U?íme se spolu ro?.4, sešit 1. M?žete si ho doma vyst?íhat a zahrát si ho t?eba i s rodi?i.

Liturgie

Rituál

U?itel: P?icházíme k tob?, Ot?e (Bože)

D?ti: Nebo? Tvé jest království i moc i sláva na v?ky. Amen.

Biblický text k zapamatování

Váš Otec ví, co pot?ebujete. (Mt 6,8)

Modlitba

V modlitb? shr?te nám?ty, co pot?ebujeme k životu a s kým bychom se m?li rozd?lit. D?ti pokaždé společn? p?ipojí: *Chléb náš vezdejší dej nám dnes:*

Ot?e, pot?ebujeme... (*viz plakát, pracovní list*), chléb náš vezdejší dej nám dnes. Ot?e, pot?ebujeme... (*další v?c ze seznamu*), chléb náš vezdejší dej nám dnes. Ot?e, myslíme na... (*sirotky v Africe*), chléb náš vezdejší dej nám dnes“. Ot?e, myslíme na..., chléb náš vezdejší dej nám dnes.

Okénko do bohoslužeb

Ukážeme logo Diakonie.

Víte, co je to za znak? Víte, co znamená ?esky slovo *diakonie*? Služba. Víte v okolí o n?jakém st?edisku diakonie nebo máte s n?jakým zkušenosti? Nebo s jinou podobnou organizací, která slouží, resp. zprost? edkovává službu t?m, kdo ji pot?ebují?

D?ti v ned?lní škole te? na pokračování mluví o modlitb? Pán?, dnes dojdou k prosb?, která úzce souvisí se službou druhým. Víte, která je to prosba? Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

Prosíme o chléb nejen pro sebe, ale i pro jiné pot?ebné. Sou?ástí prosby je p?ipravenost a ochota pomoci t?m, kdo jsou v nouzi. Nejen v nouzi chleba.

Nebo:

Hodn? rychle od?íkejte (zadrmolte) n?jakou modlitbu nebo píse? p?ed jídlem.

P?ipomíná vám to n?co? Modlíme se doma p?ed jídlem? I o tom si budou d?ti dnes povídat v ned?lní škole. S kterou prosbou modlitby Pán? by to mohlo souviset?

Odkaz na pracovní list

[6/1 Chléb vezdejší dej nám dnes - Mana na poušti](#)

[6/2 Chléb vezdejší dej nám dnes - Nasycení p?ti tisíc?](#)

Odkaz na píse?

[Pane Bože, budiž chvála od nás k?es?an? vzdávána](#)

[Ó požehnej nám, Pane, požehnej z výsosti](#)

[Svaté Boží požehnání bu? nyní i vždy nad námi](#)

[Vše dobré, co máme \(BTS19\)](#)

[Pane Bože, prosíme t? \(BTS32\)](#)

Cílová skupina

[Starší školní](#)

[Školní](#)

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

Katechetické cykly

[Desatero – Modlitba Pán? – Krédo](#)

Téma

[Modlitba Pán?](#)

Biblický odkaz (kat)

[Matouš 6,11](#)

[Exodus 16,1–31](#)